

UCHWAŁA NR IV/67/2024
RADY MIEJSKIEJ WE WRZEŚNI

z dnia 26 września 2024 r.

w sprawie odmowy wygaśnięcia mandatu radnej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 383 § 1 pkt 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2408 z późn. zm.) Rada Miejska we Wrześni uchwala co następuje:

§ 1. Odmawia się wygaszenia mandatu radnej Rady Miejskiej we Wrześni Beaty Jankowiak w związku z brakiem podstaw do stwierdzenia złamania przez radną zakazu łączenia mandatu z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji i działalności, w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, o którym mowa w art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej we Wrześni.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej we Wrześni

Bogdan Nowak

UZASADNIENIE

Do Przewodniczącego Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 12 sierpnia br. wpłynęło pismo wnoszące o przygotowanie i wprowadzenie pod obrady tut. Rady uchwały o wygaśnięciu mandatu radnej Beaty Jankowiak. Wnioskodawca powołując się na przepisy art. 24f pkt. 1 ustawy o samorządzie gminnym przedstawił następującą argumentację swojego wniosku: *„Radna obecnej kadencji Beata Jankowiak jest Prezesem Wrzesińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. (wpis KRS nr 0000167206, NIP 789-000-18-46). Wrzesińska Spółdzielnia Mieszkaniowa gospodaruje na majątku Miasta i Gminy Września. Dosyć znacznym majątkiem są tereny oddane Wrzesińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej we Wrześni w użytkowanie wieczyste. Z racji członkostwa we Wrzesińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej znany mi jest fakt posiadania przez WSM w swoich zasobach w użytkowaniu wieczystym działek gruntu, stanowiących drogę dojazdową i parkingi przy ul. Legii Wrzesińskiej i 3 Maja. Działki te stanowią konflikt wywołany decyzjami Urzędu Miasta i Gminy Września oraz Starostwa Powiatowego we Wrześni.”*

Wnioskodawca przytoczył także zapisy wspomnianego na wstępie art. 24f ustawy o samorządzie gminnym tj.:

1.

Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

1a.

Jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania. Niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w trybie art. ustawy, o której mowa w art. 24b ust.

W dniu 2 września br. Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni zwrócił się pisemnie do radnej Beaty Jankowiak o złożenie wyjaśnień i odniesienie się do argumentacji podnoszonej przez Wnioskodawcę. W odpowiedzi, w dniu 11 września br., radna przedłożyła w formie pisemnej do tut. Rady swoje stanowisko w sprawie przedmiotowego wniosku wskazując na brak podstaw do podjęcia uchwały o wygaszenia mandatu, konkludując m. in., iż:

„Najważniejszym potwierdzeniem powyższych tez jest przywołany w piśmiennictwie pogląd, iż zarządzanie osobą prawną nie jest zarządzaniem działalnością gospodarczą prowadzoną na

rachunek radnego ani wspólnie z innymi osobami. Nie spełnia też przesłanki bycia pełnomocnikiem lub przedstawicielem działalności gospodarczej prowadzonej na własny rachunek lub z innymi osobami. W konsekwencji prezes spółdzielni posiadającej w użytkowaniu wieczystym grunty należące do gminy nie prowadzi działalności gospodarczej ani nie zarządza działalnością gospodarczą, o której mowa w art. 24f u.s.g., lecz zarządza działalnością prowadzoną przez osobę prawną, której art. 24f ust. 1 u.s.g. nie obejmuje, zaś pełnienie przez radnego funkcji prezesa spółdzielni nie stanowi naruszenia zakazu wynikającego z art. 24f ust. 1 u.s.g.”.

Dokonując oceny stanu faktycznego przedmiotowej sprawy i poddając go prawnej ocenie uwzględniono:

- wniosek z dnia 12 sierpnia br. o przygotowanie i wprowadzenie pod obrady tut. Rady uchwały o wygaśnięciu mandatu radnej Beaty Jankowiak,
- wyjaśnienia radnej Beaty Jankowiak z dnia 11 września br.

W świetle analizy ustalono, co następuje:

Zgodnie z art. 24f u.s.g. radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. W świetle tej regulacji wygaśnięcie mandatu radnego następuje w razie łącznego spełnienia dwóch warunków, tj. prowadzenia przez radnego działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami oraz wykorzystywania mienia gminy przy prowadzeniu takiej działalności.

Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy przyjąć należy, iż nie zaistniały jakiegokolwiek przesłanki formalno – prawne uzasadniające wygaśnięcie mandatu radnej Beaty Jankowiak, które mogłyby skutkować koniecznością podejmowania uchwały w tym zakresie. Wrzesińska Spółdzielnia Mieszkaniowa, której aktualnie prezesem jest radna Beata Jankowiak, posiada w swoich zasobach dwie działki gminne na podstawie prawa użytkowania wieczystego. Umowa użytkowania wieczystego w tym zakresie między Gminą Września a Wrzesińską Spółdzielnią Mieszkaniową została podpisana w 1993 roku i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa będzie trwać do stycznia 2093 roku. Beata Jankowiak uzyskała mandat radnej Rady Miejskiej we Wrześni w 2024 roku.

Zgodnie z aktualnym orzecznictwem sądów ocena czy zakaz ustanowiony art. 24f ust. 1 u.s.g. nie został naruszony musi być dokonywana z uwzględnieniem tytułów prawnych w korzystaniu z nieruchomości gminnych. W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 października

2018 r. (II OSK 2008/18) wskazano, że: „Różnice w korzystaniu z nieruchomości gminnych na podstawie różnych tytułów prawnych są nie bez znaczenia przy ocenie czy zakaz ustanowiony art. 24f ust. 1 u.s.g. nie został naruszony. Celem zakazu jest niedopuszczenie wykorzystywania funkcji radnego do osiągania korzyści majątkowych kosztem mienia gminnego. Korzystanie z gruntu na podstawie prawa użytkowania wieczystego takiemu celowi nie zagraża, gdyż prawo to daje wieczystemu użytkownikowi uprawnienie do wyłącznego korzystania z gruntu, skuteczne wobec osób trzecich i właściciela, aż do możliwości obrotu tym prawem bez zgody właściciela. Korzystanie z nieruchomości gminnych na podstawie prawa użytkowania wieczystego, z uwagi na treść tego prawa, nie jest objęte dyspozycją art. 24f ust. 1 u.s.g. Nie można wysnuć wniosku, że jeśli idzie o radnych gmin, każde korzystanie z nieruchomości gminnych będzie wyczerpywało zakaz, o którym mowa w art. 24f ust. 1 u.s.g.. Mając na uwadze cel tego zakazu nie można uznać, iż korzystanie z mienia gminnego na zasadzie powszechnej dostępności usług na warunkach ogólnych, czy na warunkach ustalonych powszechnie dla danego typu czynności prawnych, może podważać osiągnięcie tego celu, ponieważ w tych przypadkach nie zachodzi obawa wykorzystania mandatu radnego do uzyskania innych korzyści, aniżeli dostępne dla wszystkich członków wspólnoty samorządowej”.

Powyższe potwierdza także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 października 2017 roku (II OSK 2059/17) w którym wskazano, iż: „Nie każde korzystanie z nieruchomości gminnych będzie wyczerpywało zakaz, o którym mowa w art. 24f ust. 1 u.s.g.”

Z wykładni celowościowej art. 24f ust. 1 u.s.g. wynika, iż o prowadzeniu przez radnego działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy można mówić wtedy, gdy radny korzysta z mienia gminnego na uprzywilejowanych zasadach, wykorzystując swoją pozycję w gminie. Natomiast w przypadkach korzystania przez radnego dla celów prowadzonej przez niego działalności gospodarczej z mienia gminy na zasadzie powszechnej dostępności do tego mienia lub na warunkach powszechnie ustalonych w odniesieniu do danego typu czynności prawnych dla wszystkich mieszkańców gminy, nie dochodzi do naruszenia zakazu z art. 24f ust. 1 u.s.g. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2014 r. II SA/Bd 571/14).

W świetle powyższego Rada Miejska we Wrześni stwierdza, że w przypadku radnej Beaty Jankowiak brak jest podstaw do uznania, że doszło do naruszenia art. 24f u.s.g., a tym samym nie znajduje zastosowanie sankcja w postaci wygaszenia mandatu radnej.